

Udvalget, at det jo er af stor Betydning at have den vedkommende Minister saa meget som muligt paa sin Side, og man indskrænkede sig derfor til at behandle det Lovforslag, som den højtærede Minister i alt Fald delvis havde givet sin Tilslutning til. Jeg indrømmer, at den første Behandling jo ikke var saa fuldgyldig, at man af den højtærede Ministers Udtalelser ved den Lejlighed kunde faa et aldeles klart Blik paa, hvorledes han stillede sig til de enkelte Hovedpunkter i Lovforslaget; men for adskillige Punkters Vedkommende udtalte den højtærede Minister sig jo ret tydelig.

Det har ikke været muligt i Udvalget at faa nogen særlig Betænkning afgivet. Man har delt sig i et Flertal og et Mindretal, og jeg kan allerede paa dette Tidspunkt — ogsaa førend det ærede Mindretal har faaet Lejlighed til at udtale sig — godt nævne, paa hvilke Punkter det særlig er, at Mindretallet adskiller sig fra Flertallet. Det er for det første paa det Punkt, at Mindretallet — i alt Fald det ene Mindretal, min ærede Nabo i dette Øjeblik, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gab) — i Lovforslaget ser noget meget stort og betydeligt. Hvis ærede Medlemmer her i denne Sal have læst Betænkningen igennem, ville de ganske vist have studset lidt ved en Bemærkning fra det ærede Mindretal, og det er den, at det ærede Mindretal ikke skønner, at der siden Reformationens Indførelse i 1536 er kommet noget, der vil have en saa indgribende Indflydelse paa det danske Kirkeliv, som dette Lovforslag. Nu antager jeg, at ærede Medlemmer, der have læst det, have taget det paa samme Maade som jeg, nemlig som en lille Bittighed af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds; det har ikke været mig muligt at tage det paa anden Maade; skulde jeg alligevel høre det modsatte, naar det ærede Medlem tager Ordet, saa vil jeg blive overordentlig forbauset; indtil da vil jeg betragte det og anbefale andre at betragte det kun som en Bittighed — meget morsom, for øvrigt — en lille behagelig Spøg. Men dog er hermed vistnok det ene Mindretals Stilling til Sagen betegnet; dette Mindretal ser noget meget betydeligt i dette Lovforslag, Flertallet ser et meget ringe Fremstrid deri, saa ringe et Fremstrid, at jeg nok tror, at Flertallet er enig i, at hvis Fremstridene skulle være synderlig mindre, end de ville blive ved dette Lovforslags Gennemførelse, saa er det ikke meget værd at faa disse Fremstrid; saa tror jeg egentlig, at man hellere maa blive paa det Standpunkt, hvor man nu er. — Sagen er den, at Udvalgets

Flertal er paa det rene med, at der ved dette Lovforslags Gennemførelse slet ikke forandres noget i de Principper, som ere de gældende i dette Øjeblik, hverken paa det Punkt, hvor Lægfolk saa en noget udvidet Adgang til at tale i Kirkerne, eller paa det Punkt, hvor Sognebeboerne saa en noget udvidet Adgang til at aabne Kirkerne for andre Præster end Sognets og for Lægfolk. Det er jo alle ærede Medlemmer bekendt — det antager jeg i hvert Fald — at Lægfolk have haft Adgang til at tale i Kirkerne i en ret lang Tid. Jeg skal f. Eks. nævne en ministeriel Skrivelse af 1856 — den ligger altsaa ret langt tilbage — i hvilken Ministeriet bemyndiger Biskoppen over Sjæls Stift til at lade Lægfolk tale i Kirkerne under visse Betingelser, som man for Resten overlader det til Biskoppen at fastsætte. Ligeledes erindrer jeg, at der er en ministeriel Skrivelse fra 1866, hvorved Kirkerne paa samme Maade aabnes for Lægmands Prædiken eller Tale. Denne Tilladelse, der saaledes kunde gives Lægmand, blev jo udvidet ikke ubetydeligt ved Lov af 25de Marts 1872, eller rettere sagt det blev der lovfæstet, hvad der tidligere var blevet ordnet af den øverste Administration. Lægfolk fik ved denne Lov Ret til at tale i Kirkerne, og denne Ret have de den Dag i Dag, og have den jo efter Ministeriets Udtalelser, f. Eks. i Skrivelse af 25de August 1891, i en ret udvidet Grad. Ministeriet udtaler nemlig deri, at Sognepræsterne ere ikke berettigede til at tillade Lægprædikanter at tale ved Menighedens ordnede Gudstjeneste; ved al anden Gudstjeneste end den, man kalder den ordinære — altsaa den sædvanlige Søndagsgudstjeneste — kunne vedkommende Præster give Lægfolk Ret til at tale. Nu søger man ganske vist ved det Lovforslag, som her foreligger til 2den Behandling, denne Ret for Lægfolk noget udvidet, saaledes at de kunne tale i Kirkerne ogsaa i enkelte Tilfælde, hvor vedkommende Præst ikke har givet dem Tilladelse, men hvor de i øvrigt opfylde de Kvalifikationer, som Lovforslaget fordrer, nemlig at de ere fuldmyndige, hæderlige og enten ere vedkommende Præst bekendte eller fra en anden Kirke i Folkekirken have Vidnesbyrd om kristelig Vandel og Dygtighed i Ordets Forskyndelse. Jeg erindrer godt fra 1ste Behandling, at den højtærede Minister paa dette Punkt gjorde en Indvending og sagde, at der mulig vilde kunne ske en Reform paa dette Omraade, men han maatte dog saa forlange, at det blev Kirkens virkelige Tilsynsmænd — saaledes tror jeg, at den højtærede Minister udtalte sig — nemlig